

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ОРТОПЕДІЇ ТА
ТРАВМАТОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи
«Інститут травматології та ортопедії
Національної академії медичних наук України»
д.мед.н., професор **Ю. ПОЛЯЧЕНКО**

_____ 2021 р.

**КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ
ОРТОПЕДО-ТРАВМАТОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

Затверджений на засіданні
Вченої Ради Державної установи «Інститут ортопедії та травматології
НАМН України» 25 травня 2021 року, протокол №7.

КИЇВ 2021

Спеціалізована допомога ортопедо-травматологічного профілю населенню України, надається пацієнтам із захворюваннями кістково-м'язової системи та сполучної тканини (XIII Клас, МКХ-11) та травмами опорно-рухового апарату і їх наслідками (Клас XIX, МКХ-11). Головною задачею ортопедо-травматологічної служби є покращення якості надання медичної допомоги на всіх рівнях. Хвороби кістково-м'язової системи та травми є не лише медичною проблемою, а і соціальною. Починаючи з ранніх етапів, вони суттєво впливають на працездатність та якість життя пацієнта. Некваліфіковане, невчасно, або не в повному обсязі лікування або/та реабілітація призводять до довготривалої тимчасової втрати працездатності або інвалідності. Все це супроводжується значними прямими і непрямими економічними втратами для держави та фінансовими витратами хворих.

У більшості країн основними механізмами, що забезпечують доступність та належну якість медичної допомоги, є нормативно-правова база галузі, яка регламентує надання, управління і контроль медичної допомоги; стандартизація галузі, що здійснюється за допомогою нормативно-технічних документів, і система експертизи. На жаль, в Україні, відсутнє адміністративне законодавство в сфері лікування та профілактики захворювань кістково-м'язової системи та сполучної тканини і травм. Тому необхідно:

- Привести у відповідність реальним потребам ортопедо-травматологічної служби наказ Міністерства охорони здоров'я України №41 від 30.03.94 року «Про регламентацію ортопедо-травматологічної служби в Україні», із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров'я №266 (v0266282-96) від 16.08.96 та №33 (v0033282-00) від 23.02.2000 року.
- Розробити та затвердити Програму розвитку ортопедо-травматологічної служби, в якій визначити стратегічні та оперативні цілі.

Розвиток ортопедо-травматологічної служби України на основі:

- Розробка нормативно-правової бази, яка регламентує надання, управління і контроль медичної допомоги; стандартизація галузі, що здійснюється за допомогою нормативно-технічних документів.
- Приведення матеріально-технічної бази медичних закладів до відповідності стандартам надання спеціалізованої допомоги.
- Постійне оновлення клінічних протоколів медичної допомоги та стандартів технологій лікування, діагностики, профілактики з позицій доказової медицини.
- Розробка іновативного медичного продукту чи послуги та їх використання.

- Підвищення кваліфікації лікарів ортопедів-травматологів шляхом безперервного професійного розвитку.
- Моніторинг захворюваності та травматизму.
- Розробка та впровадження критеріїв(індикатори) якості результатів лікування, профілактики, діагностики, реабілітації захворювань кістково-м'язової системи, травм та наслідків травм кістково-м'язової системи.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ОРТОПЕДО-ТРАВМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНИ:

1. Уніфікувати вимоги до переліку необхідного базового медичного обладнання та медичної техніки, витратних матеріалів(набори для позаосередкового та погрузного металоостеосинтезу та іншим) та контролювати їх наявність та строки оновлення.
2. Запровадити заходи підтримки вітчизняних виробників медичної техніки і матеріалів для ортопедії-травматології (відповідальні ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України», ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України», ВГО «Українська асоціація ортопедів-травматологів», НТУУ «КПІ» МОН, ІЕЗ ім. Є.О. Патона НАН АТ «МОТОР СІЧ» тощо)
3. Реорганізувати систему амбулаторно-поліклінічної допомоги з врахуванням в часової та територіальної доступності, що дасть можливість для широкого впровадження стаціонарзаміняючих форм лікування.
4. Розробити та впровадити регламенти дії лікарів первинної ланки, щодо направлення хворих до профільних спеціалістів, забезпечення подальшого лікування та реабілітації після завершення стаціонарного лікування хворих, чіткі правила забезпечення подальшого лікування та реабілітації.
5. Наявні стандарти медичної допомоги (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751) привести до світових стандартів з врахуванням наявної матеріально-технічної бази на різних етапах надання спеціалізованої медичної допомоги, з подальшим обов'язковим використанням в медичних закладах. Також періодично оновлювати клінічні протоколи медичної допомоги та стандарти медичної допомоги, з позицій доказової медицини, відповідно впроваджуючи нові технології.
6. Розробити та впровадити мультидисциплінарні консенсуси.
7. Запровадити та проводити моніторинг захворюваності та травматизму з наступним аналізом. Це дозволить визначити масштаби потреби та можливості надання спеціалізованої, в тому числі високотехнологічної, допомоги. Введення реєстру хворих із захворюваннями кістково-м'язової системи і скелетних травм дозволить визначити пріоритетні напрямки наукових робіт.

8. Важливим компонентом якості медичної допомоги є інновації. Необхідно розробити механізми введення їх в національні протоколи лікування та законодавчо закріпити їх застосування в практиці охорони здоров'я. Розробити нормативні документи, щодо впровадження нових технологій.
9. Зробити обов'язковим підвищення кваліфікації лікарів ортопедів-травматологів на з'їздах ортопедів-травматологів, а також щорічних науково-практичних конференціях, семінарах.
10. Зробити обов'язковим підвищення кваліфікації лікарів ортопедів-травматологів на тематичних курсах підвищення кваліфікації та майстер-класах по актуальним питанням травматології та ортопедії, на базі профільних НДІ.
11. Участь лікарів та наукових співробітників профільних НДІ у семінарах та курсах підвищення кваліфікації у провідних клініках США, Німеччини, Франції, Японії.
12. Обов'язкове стажування молодих спеціалістів у провідних вітчизняних та зарубіжних наукових центрах по спеціальності.
13. Розробити та впровадити критерії(індикатори) якості результатів лікування, профілактики, діагностики, реабілітації захворювань кістково-м'язової системи, травм та наслідків травм кістково-м'язової системи.
14. Постійний контроль застосування клінічних протоколів профільної медичної допомоги та дотримання стандартів медичної допомоги, а не тільки в разі скарги хворого на якість лікування.